

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาดัชนีชี้วัดความพร้อมขององค์ประกอบเชิงเศรษฐกิจสำหรับการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC ในประเทศไทยและปัจจัยที่กระทบต่อดัชนี
ชื่อผู้เขียน	นางสาววิลาสินี หิรัญปภากร
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ปัญญากราศี ปุณณะชัยยะ
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการชำระเงินในประเทศไทยพยายามผลักดันวิธีการชำระเงินของผู้บริโภคให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้เงินสดที่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง การชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC เป็นทางเลือกหนึ่งที่หลายหน่วยงานให้ความสนใจ เพราะอัตราการใช้โทรศัพท์มือถือที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับ NFC เป็นเทคโนโลยีที่มีความปลอดภัยสูง อย่างไรก็ตามแม้ว่าโทรศัพท์มือถือที่ฝัง NFC จะเข้ามาแพร่หลายในประเทศไทยหลายปีแล้วแต่การชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC กลับยังไม่แพร่หลาย ดังนั้นจึงเกิดคำถามว่า ประเทศไทยพร้อมหรือไม่สำหรับการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC ถ้าพร้อมมีความพร้อมในระดับใด และจะวัดความพร้อมนั้นได้อย่างไร บทความนี้จะนำเสนอ

(1) กรอบการศึกษาความพร้อมของการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC ในมุมมองขององค์ประกอบเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ผู้ให้บริการธุรกิจ ธนาคาร ผู้ผลิตสมาร์ทโฟนและชิป และหน่วยงานผู้มีส่วนร่วมในการจัดตั้ง TSM (Trusted service manager) รวมถึงผู้ใช้สมาร์ทโฟน ซึ่งในกรอบดังกล่าวจะประกอบด้วยดัชนีชี้วัดความพร้อมของแต่ละองค์ประกอบเชิงเศรษฐกิจ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อดัชนี ซึ่งได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงานที่เป็นองค์ประกอบเชิงเศรษฐกิจ จากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และใช้เทคนิคเดลฟายในการหาความคิดเห็นร่วมของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการพัฒนาดัชนีชี้วัดความพร้อมของผู้ใช้สมาร์ทโฟนและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีพัฒนาโดยใช้วิธีสนทนากลุ่ม

(2) ผลการประเมินความพร้อมของการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC ในประเทศไทยที่แต่ละองค์ประกอบเชิงเศรษฐกิจประเมินตนเองโดยใช้ดัชนีที่พัฒนาขึ้นพบว่า ในปัจจุบันมีเพียงหน่วยงานกลางผู้มีส่วนร่วมในการจัดตั้ง/ให้บริการระบบ TSM และผู้ใช้งาน ที่มีความพร้อม โดยดัชนีด้านความเต็มใจในการใช้ของผู้ใช้นั้นมีอิทธิพลมาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่นๆ ส่วนองค์ประกอบอื่นที่ยังไม่พร้อมเนื่องจาก ค่าของดัชนีชี้วัดในกลุ่มความร่วมมือระหว่างพันธมิตรธุรกิจที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนวงจรเศรษฐกิจของการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC นั้นอยู่ในระดับต่ำ โดย คณะผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าควรจัดตั้งหน่วยงานกลางของประเทศเพื่อกำหนดนโยบายและสร้างมาตรฐานในการให้บริการ รวมถึง ควรเริ่มการใช้งาน NFC ในการชำระเงินกับธุรกิจคมนาคมและการขนส่งก่อนเป็นอันดับแรกเพื่อให้เกิดการยอมรับใช้งานอย่างแพร่หลาย

คำสำคัญ: องค์ประกอบเชิงเศรษฐกิจของ NFC, ดัชนีชี้วัดความพร้อม, การชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือด้วย NFC

Thesis Title	THE DEVELOPMENT OF NFC ECOSYSTEM READINESS INDEXES FOR MOBILE PAYMENT IN THAILAND AND FACTORS AFFECTING THE INDEXES
Author	Miss Vilasinee Hiranpaphakorn
Degree	Master of Science Program
Department/Faculty/University	In Management Information Systems Faculty of Commerce and Accountancy Thammasat University
Thesis Advisor	Associate Professor Panjarasee Punnachaiya
Academic Years	2013

ABSTRACT

Several businesses and public sectors in Thailand urge the Thai society to be the cashless society due to the high cost of cash operating expense. Rapid increasing of mobile usage and high security of NFC technology lead them to interest in NFC Mobile Payment. However, NFC Mobile Payment is rarely used in Thailand even NFC Mobile phones is spread across the country for more than 5 years. This phenomenon brings to the research questions- whether Thailand is ready for the NFC Mobile payment, if ready, what the readiness level is and how to measure it. This paper:-

(1) proposes the Conceptual framework of NFC Mobile Payment readiness indexes and factors effecting the readiness indexes in the perspective of NFC ecosystem which consist of Mobile Network Operator, Service Provider, Bank, Handsets and chipsets Manufacturer, Trusted service manager (TSM) and users. The framework is developed by the qualitative research using in-depth interview from the experts in the ecosystem, content analysis, Delphi technique, and users' focus group to get the indexes and factors.

(2) presents the level of Thailand readiness in each component of the NFC Mobile payment ecosystem, based on the consensus of experts' and users' evaluation using the indexes proposed in the framework. The result of the evaluation shows that the readiness level of users and organization involving TSM are low, while the readiness level of the rest components of the ecosystem are quite high. Research result recommends that setting up independent entity to regulate policy and provide standard. For higher wide spread adoption of the NFC Mobile Payment, the transportation business should be the first mover in market to introduce it.

Keywords: NFC Ecosystem, Mobile Payment, NFC Mobile payment, Readiness indexes